

PŘÍLOHY

1 Analyzované dokumenty

Úroveň	Název českého dokumentu
MAKRO úroveň (ČR)	<p>Listina základních práv a svobod (1993)</p> <p>Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) (2004)</p> <p>Novela zákona č. 343/2007 Sb. (2008)</p> <p>Novela zákona č. 82/2015 Sb. (2016)</p> <p>Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 (MŠMT, 2015b)</p> <p>Dlouhodobý záměr vzdělávání 2015–2020 (MŠMT, 2014a)</p> <p>Akční plán inkluzivního vzdělávání v České republice (MŠMT, 2015a)</p> <p>Rovný přístup ke vzdělávání v České republice: situace a doporučení (ČŠI, 2014)</p> <p>Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017 (ČŠI, 2017)</p>
MEZO úroveň (Praha)	<p>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016–2020 (Magistrát hl. města Prahy, 2015a)</p> <p>Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze (Magistrát hl. města Prahy, 2015b)</p>

Úroveň	Název norského dokumentu
MAKRO úroveň (Norsko)	Školský zákon (<i>Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)</i> , LOV-1998-07-17-61) (1998) Akční plán pro integraci a začlenění cizinců (<i>Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen</i>) (2007) Rovnoprávné vzdělávání v praxi! (<i>Likeverdige utdanning i praksis!</i>) (KD, 2007) Vzdělání pro všechny – Národní plán pro monitorování Dakarské deklarace (<i>Utdanning for alle-Nasjonal plan for oppfølging av Dakar-erklæringen</i>) (Utdannings-og forskningsdepartementet, 2013) Základní norština pro učitele cizinců – osnovy (<i>Grunnleggende norsk for språklige minoriteter veileder til læreplan</i>) (UDIR, 2015a) Rozřazovací materiály (<i>Kartleggingsmaterieell</i>) (UDIR, 2007c) Národní strategie pro přistěhovalce 2013–2017 (<i>Nasjonal strategi for innvandrere 2013–2017</i>) (Helsedirektoratet, 2013)
MEZO úroveň (Oslo)	Pokyny. Mateřský jazyk pro jazykové menšiny (<i>Veiledning. Morsmål for språklige Minoriteter</i>) (UDIR, 2009) Oslo standard pro spolupráci školy a rodiny (<i>Oslo standard for skole-hjem samarbeid</i>) (Utdanningssetaten, 2014) Tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2016 (<i>Alokační dopis Ředitelství pro vzdělávání na rok 2016</i>) (KD, 2015) Organizační karta Oslo (<i>Organisasjonskart Oslo kommune</i>) (Oslo kommune, 2018)

2 Charakteristika respondentů

Tabulka 6: Charakteristika dotazovaných respondentů P1 (6 % cizinců)

Jméno	Pozice/třída	Aprobace	Praxe ve školství	Zkušenost s výukou cizinců
Karel	Ředitel	Učitelství 1. stupně; Bc. ve školském managementu	26 let ve funkci ředitele	Více než 20 let
Hana	Třídní 2. třídy	Učitelství 1. stupně	25 let	Nyní 1. cizinka bez znalosti Čj
Eva	Třídní 4. třída	Učitelství 1. stupně	41 let	Od 90. let
Simon	Třídní 1. třídy	Učitelství 1. stupně	25 let	3 roky
Petra	Čeština pro cizince / asistentka	Učitelství 1. stupně	7 let	5 let
Nela	Čeština pro cizince / asistentka	Farmacie; Pedagogické minimum; Kurz češtiny pro cizince	8 let	8 let
Gita	Speciální pedagog	Speciální pedagogika	6 let	3 roky
Radka	Školní psycholog	Psychologie	20 let	8 let

Tabulka 7: Charakteristika dotazovaných respondentů P2 (16 % cizinců)

Jméno	Pozice/třída	Aprobace	Praxe ve školství	Zkušenost s výukou cizinců
Irena	Zástupkyně	VOŠ sociálně právní; Speciální pedagogika	29 let	5 let
Olina	Třídní přípravné třídy	Předškolní pedagogika; VOŠ sociálně právní	21 let	21 let
Sandra	Třídní 5. třídy	Učitelství 1. stupně, zaměření na VV	20 let	3 roky
Pavla	Třídní 4. třídy	Učitelství ruštiny a výtvorné výchovy pro ZŠ	30 let	20 let
Kamila	Třídní 1. třídy; ČJ pro cizince	Učitelství dějepisu, občanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ; Bc. v sociální pedagogice	4 roky	4 roky
Martina	Třídní 4. třídy; ČJ pro cizince	Učitelství 1. stupně; Kurz češtiny pro cizince	35 let	20 let

Tabulka 8: Charakteristika dotazovaných respondentů O1 (16 % cizinců)

Jméno	Pozice/třída	Aprobace	Praxe ve školství¹²¹	Zkušenost s výukou cizinců
Laura	Ředitelka	Obecné učitelství 1. stupně; Mgr. v oboru Vedení školy	5 let ředitelka 5 let zástupce ředitele 5 let inspektorka 10 let učitelka	25 let
Hanne	Třídní 4. třídy	Učitelství norštiny a literatury; Speciální pedagogika	2 roky speciální pedagog	4 roky na O1
Leif	Třídní 4. třídy	Obecné učitelství 1. stupně	5 let učitelka	1 rok na O1, 3 roky výuka norštiny v uprchlickém táboře

121 Od nejaktuálnější pozice.

Marte	Učitelka SNO ¹²²	Speciální pedagogika; Absolventka NISkurs ¹²³ (PPT)	6 let učitelka SNO (Východní část Osla)	10 let na O1
Berit	Třídní 2. třídy	Ve 44 letech vystudovala obor Multikulturní vzdě- lávání	16 let ve školství (15 let v bance)	5 let na O1
Tine	Konzultantka PPT	Obecné učitelství 1. stup- ně; Speciální pedagogika	12 let konzultantka PPT; 10 let učitelka ve škole	12 let

Tabulka 9: Charakteristika dotazovaných respondentů O2 (67 % cizinců)

Jméno	Police/třída	Aprobace	Praxe ve školství ¹²⁴	Zkušenost s výukou cizinců
Eirik	Ředitel	Speciální pedagogika; Vedení školy	20 let ředitel na O2; 6 let ředitel 2. stupně; 2 roky inspektor 2. stupně; 6 let učitel na 2. stupni	30 let
Elin	Třídní 3. třídy Stanovištní nor- ština	Obecné učitelství 1. stupně; Speciální pedagogika se zaměřením na „přizpů- sobené vzdělávání“	20 let na O2	20 let
Terje	Třídní 4. třídy	Bc. v oboru Fyzické zdraví; 1 rok pedagogického minima	5 let učitel; 5 let trenér házené	5 let
Linn	Přípravná třída pro cizince	Nedodělané filologické studium Mgr. francouz- štiny a angličtiny	15 let učitelka	12 let
Inga	Třídní 2. třídy; SNO	Učitelství Náboženství a etiky (KRLE)	3 roky učitelka SNO; 5 let přípravná třída pro cizince; 6 let učitelka norštiny v detenčním zařízení pro uprchlíky	10 let

122 Speciální výuka norštiny jako druhého jazyka.

123 Kurz výuky norštiny jako druhého/cizího jazyka (pro učitele) nabízený PPT.

124 Od neaktuálnější pozice.

3 Pozorování ve školách a školní dokumenty

Praha	Zúčastněné pozorování
Škola P1	Běžná čeština (2 h.) Čeština pro cizince skupinová (2 h.) Individuální intervence (2 h.)
Škola P2	Běžná čeština (2 h.) Čeština pro cizince skupinová (2 h.) Přípravná třída (1 h.) Individuální intervence (1 h.)
Oslo	Zúčastněné pozorování
Škola O1	Běžná norština (2 h.) Norština pro cizince skupinová (SNO) (3 h.)
Škola O2	Běžná norština (2 h.) Norština pro cizince skupinová (SNO) (3 h.) Přípravná třída (2 h.) Stanovištní norština (1 h.)

Použité školní dokumenty:

Použité školní dokumenty v českých školách	Použité školní dokumenty v norských školách
ŠVP + výroční zprávy P1 ŠVP + výroční zprávy P2	Školní strategický plán: O1 Školní strategický plán: O2 Týdenní vzdělávací plán: O1 Týdenní vzdělávací plán: O2 Plán potřeb školy 2016–2026: O1 Plán potřeb školy 2016–2026: O2

4 Přehled vzniklých kategorií s ukázkou kódů

Kategorie	Kódy
Podpora škol v procesu školní adaptace dětí-cizinců ze strany státu a regionu pohledem vedení škol a učitelů	Metodologické příručky Dostupné materiály pro výuku dětí-cizinců Vzdělávací kurzy pro učitele Dostupné dokumenty Hodnocení dětí-cizinců
Podpora učitelů v procesu školní adaptace dětí-cizinců ze strany vedení školy	Finanční ohodnocení učitelů Asistenti ve výuce Ředitel o potřebách učitelů
Podpora dětí-cizinců v jejich školní adaptaci ze strany vedení a učitelů	Přípravné třídy pro cizince Speciální výuka vyučovacího jazyka Individuální intervence Ulehčení úlohy pro cizince Školní družiny Školní výlety Školní akce pro děti-cizince a rodiče Spolužák-patron Třídnické hodiny
Podpora rodičů-cizinců v procesu školní adaptace jejich dětí ze strany vedení a učitelů	Aktivní podpora rodičů-cizinců Rodiče-cizinci: účast na výuce Rodiče-cizinci: neznalost jazyka Rodiče-cizinci: neznalost vzdělávacího systému Rodiče-cizinci: zájem o vzdělání Rodiče-cizinci: nezáměr o vzdělání
Proč podporovat školní adaptaci dětí-cizinců z pohledu vedení a učitelů	Adaptace = úspěch v životě Zásadní role školy Asimilace Multikulturalita
Každodenní výzvy učitelů při podpoře školní adaptace dětí-cizinců	Nulová znalost vyučovacího jazyka dětí-cizinců Odlišné kultury Velká diverzita ve třídách Nedostatek výukových materiálů